

15 ינואר 2015

לכובד
מר דרור גנון
מנהל אגף בכיר תכנון
רישוי ותפעול תחבורה ציבורית
משרד התחבורה
בפקס: 02-6663199

הנדון: שילוט בערבית בתחבורה ציבורית

סימוכין: פנייתנו מיום 2.12.2014
תזכורת מיום 25.12.2014
תשובתך: מיום 22.12.2014 שהתקבלה במשרדנו ביום 4.1.2015

1. קיבלנו בתודה את תשובתך לפנייתנו בעניין השילוט בערבית בתחבורה ציבורית. אנו מברכים על המאמצים שצינת לשיפור הנגשת המידע לנוסעים בשפה הערבית.
2. יחד עם זאת, וכפי שעולה ממכתבך, **הצעדים הננקטים בפועל וקצב הטמעת השפה הערבית והנגשת המידע הינם אטיים מדי ומעטים מדי**. התקנת 100 שלטים אלקטרוניים בהם תופיע השפה הערבית בתוך 12 ערים ערביות, וכ- 5,000 שלטים סטטיים בתחנות אוטובוסים, והנגשת המידע בשפה הערבית באתר האינטרנט ובאפליקציות לניידים ומענה טלפוני קולי רק בעוד שנה, אין בהם כדי לספק את הצורך ולקיים את החובה על פי דין, כפי שפורטו בהרחבה במכתבנו שבסימוכין. להלן נעמוד על הבעייתיות בתשובתך:

א. על פי תשובתך, עד מאי 2015 יותקנו בסך הכל כ- 5,100 שלטים שיכללו את השפה הערבית: 100 שלטים האלקטרוניים ב-12 ערים ערביות (כאשר יצוין כי קיימות עוד כ-72 רשויות ערביות בישראל); ועוד כ-5,000 שלטים סטטיים בתחנות אוטובוס. ברור לנו שמספרם הכולל של שלטי התחבורה הציבורית בארץ עולה משמעותית על 5,100. בפנייתנו שבסימוכין הדגשנו, כי בהתאם לדין ולהלכה הפסוקה, החובה בהנגשת השפה הערבית בתחבורה הציבורית הינה **לכלל המרחב הציבורי** בכל רחבי הארץ, ואין היא מצטמצמת ליישובים הערבים בלבד.

ב. עוד לא ברור מדוע נדרשת היערכות של שנה שלמה נוספת לצורך הנגשת המידע במדיה האלקטרונית בשפה הערבית, כשבעברית מידע זה כבר קיים ומונגש. אם יוקצו לכך התקציב והמאמצים הנדרשים, אנו בטוחים שניתן להשלים את ההיערכות בתקופה קצרה בהרבה.

ג. ההיערכות להטמעת השפה הערבית בכל שלטי התחבורה הציבורית בארץ היתה אמורה להסתיים מבעוד מועד, באופן שהיה מאפשר שההתקנה הנוכחית של שלטים ברחבי הארץ תיעשה כבר בשתי השפות. אם לא עוצרים כעת את התקנת השלטים כדי להתקין שלטים חדשים בשתי השפות, הרי שיידרש מהלך של הורדת השלטים הפגומים והחלפתם בחדשים עם השפה הערבית, דבר שיכפיל

את עלויות יישום הרפורמה ויגרום לבזבז מיותר של כספי ציבור. למותר לציין שמדובר בהתנהלות בלתי סבירה של רשות מינהלית.

3. מעבר לכל האמור לעיל, הרי כפי שעולה מפרסומים בתקשורת רק 7% מתקציב הסובסידיה השנתית לתחבורה הציבורית בישראל מוקצה ליישובים הערבים, אף שהאוכלוסייה ביישובים אלו מהווה 15.3% מאוכלוסיית ישראל.¹ כמה ימים לאחר פרסום זה, לקראת סוף שנת 2014, החליטה הממשלה להקצות כ-120 מיליון ₪ לתחבורה הציבורית בחברה הערבית על רקע האפליה כלכלית מרובת שנים.² **קיימים איפוא כיום בקופת המדינה ומשרד התחבורה בפרט תקציבים יעודיים לשם הנגשה ושיפור התחבורה הציבורית בחברה הערבית, שמאפשרים למדינה להתחיל לתקן את הפגיעה הקשה בזכות לשוויון ולכבוד ולקיים את החובה בדין ביחס למעמדה של השפה הערבית.** בתשובתכם אין, כאמור, כדי לספק את הצורך ויש משום התחמקות מהחובה לממש את הזכויות האמורות לאזרחים הערבים.

4. לאור העובדה שהתקנה בפועל של השילוט החלה בחלק מהערים **ללא** השפה הערבית, אנו שבים ומבקשים את התערבותך הדחופה **להפסקת תהליך השילוט ללא השפה הערבית**, ולחיוב הגורמים המבצעים את השילוט בהוספת השפה הערבית בכלל השילוט הארצי בתחבורה הציבורית לאלתר.

5. כמו כן, נבקש לדעת מהם הצעדים שבכוונת משרד התחבורה לנקוט כדי לקצר את תקופת ההיערכות להנגשת המידע במדיה האלקטרונית בשפה הערבית לתקופה שקצרה באופן משמעותי משנה; וכן מהם לוחות הזמנים להתקנת כלל השילוט לתחבורה ציבורית בארץ, באופן שיכלול את השפה הערבית, ומהם התקציבים המוקצבים למטרות אלה.

נודה לתשובתך בהקדם האפשרי.

בכבוד רב

נסרין עליאן עו"ד

העתקים:

מר ישראל כץ, שר התחבורה, בפקס 02-6663005.

מר אמיר לוי, ראש אגף התקציבים, משרד האוצר, בפקס: 02-5317193.

מר עוזי יצחקי, מנכ"ל משרד התחבורה, בפקס 02-6663033, ובמייל mankal@mot.gov.il.

מר מאיר חן, מנהל הרשות הארצית לתחבורה ציבורית, משרד התחבורה, בפקס: 02-6663108.

גבי דלית רגב, מנהלת אגף תכנון ארגון וניהול, הרשות לתחבורה ציבורית, בפקס 02-6663108.

גבי שרון מלכי, יועצת למשרד התחבורה, בפקס 02-6663199.

¹ דה מרקר 13.12.2014, הממשלה מודה באפליה כלכלית של הערבים - ותשקיע כ-600 מיליון שקל בפיתוח <http://www.themarker.com/news/1.2511297>

² החלטת הממשלה מיום 21.12.2014, פעילות הממשלה לפיתוח כלכלי במגזר המיעוטים בשנת 2015 <http://www.pmo.gov.il/Secretary/GovDecisions/2014/Pages/des2365.aspx>